

Beer in de kijker

Francois ter Ganzendries bewijst zijn waarde in de praktijk

In het seizoen 2024.5 gaat de titel van 'beer in de kijker' naar Francois ter Ganzendries, een Piétrainbeer van KI Clincke uit Ruislede. Francois werd gefokt door stamboeknestor Edward Van Esch (87 jaar) uit Tienen, een vaste waarde in de Belgische varkensfokkerij.

Francois is een echte allrounder. Zijn fokwaarden zitten stuk voor stuk in de bovenklasse en met een betrouwbaarheid van 0,938 voor zijn fokwaardeschatting en 0,780 voor zijn kraamstalindex weet de varkenshouder dat hij solide kwaliteit in huis haalt.

Sterke cijfers én sterke biggen

KI Clincke had veel vertrouwen in deze beer en bracht in 2 opeenvolgende zeugengroepen sperma binnen op het bedrijf dat de biggen levert aan de selectiemesterij. In totaal werden 55 nakomelingen

Beer Francois ter Ganzendries van fokker Edward Van Esch uit Tienen en eigenaar KI Clincke uit Ruislede.

afgemest. Die blonken niet alleen uit in groei, voederconversie en karkaskwaliteit, maar vooral ook in de kraamstal (zie tabel).

Op 16 worpen van Francois werden geen balbreuken en zwemmers vastgesteld en scoorden de biggen hoog op vitaliteit. Dit resulteerde in een kraamstalindex van maar liefst 145,7 punten – goed voor een plek bij de top 0,5% van de populatie. Ook het slachttrendement en de fokwaarde voor levenskracht lagen duidelijk boven het gemiddelde.

Topafstamming met bewezen bloedlijnen

De stamboom van Francois leest als een hitlijst. Aan vaderskant vinden we Berlingo van het Lindenerf, destijds toonaangevend bij KI De Wispelaere (Evergem). Hij is de nestbroer van Bassie, de Gouden Piétrain-winnaar van 2022.

De moeder van Francois is minstens even indrukwekkend. Ze leverde al 24 KI-beren, waaronder

TABEL 1

Top van de actieve beren afgetest in 2024.5 (volledige lijst raadpleegbaar op www.vpfo.be)

Beer	Stambknr.	Vader	Type	N	DG	VC	SLKW	BETR.	JG	DVO	KSI	BETR.	Eigenaar
Piétrain OPTIMAL PRIME													
Florijn	231V495	Amadeo Van De Blomberg	KI	26	121	126	124	0.862	92	116	124,3	0,556	Ki Centrum Vansteenlandt Bvba
Francois Ter Ganzendries	232C877	Berlingo Van 'T Lindenerf	KIG	55	112	121	120	0.938	116	102	145,7	0,78	K.I. Clincke Bart & Paul
Eriot	221V278	Zakir	KIG	26	106	109	119	0.906	98	101	114,1	0,683	Brosens Jan
Piétrain OPTIMAL													
Fos Van Het Loonderhof	237A097	Bikky	KIG	26	142	102	104	0.915	126	139	120	0,714	Ki Centrum Vansteenlandt Bvba
Faas Van Het Loonderhof	237A084	Boemel	KIG	26	137	115	102	0.897	124	117	111,1	0,701	Ki Centrum Vansteenlandt Bvba
Fiep	231V487	Zuzi	KIG	26	130	101	107	0.888	121	121	128,7	0,72	Ki Centrum Vansteenlandt Bvba
Foxie	231V589	Bikky	KIG	26	133	102	99	0.912	124	130	129,1	0,7	Ki Centrum Vansteenlandt Bvba
Faber V't Vogeltje	233E182	Alrun Ter Ganzendries	KIG	25	100	127	104	0.881	94	85	110,1	0,694	Comm. V. Ki Centrum Cornette Domien
Piétrain PREMIUM													
Emio V't Vogeltje	223E092	Bassie Van 'T Lindenerf	KIG	27	79	116	119	0.898	99	81	128,3	0,703	Comm. V. Ki Centrum Cornette Domien
Forrel V't Vogeltje	233E203	Alrun Ter Ganzendries	KIG	27	79	106	126	0.907	91	92	126	0,705	Comm. V. Ki Centrum Cornette Domien

Bron: www.vpfo.be

Berekeningen: Onderzoeksgroep Huisdierengenetica, Departement Biosystemen, KU Leuven in opdracht van VPF

VPF en de onderzoeksgroep Huisdierengenetica kunnen niet aansprakelijk gesteld worden voor rechtstreekse of onrechtstreekse schade als gevolg van het gebruik van bovenstaande gepubliceerde cijfers.

In bijgevoegde tabel vind je de berekening van de fokwaardeschatting van de Vlaamse Piétrain Fokkerij (VPF). Het gaat om beren die in januari en februari 2025 (seizoen 2024.5) zijn afgetest in Rumbek. Onder 'TI' bevinden zich 3 predikaten/labels.

Optimal Prime (OPS) is het predikaat dat toegekend wordt aan het topsegment onder de VPF-beren. Deze beren hebben hoge fokwaardes voor zowel levensgroei, voederconversie als slachtkwaliteit. Optimal (OS) is het predikaat dat toegekend wordt aan de beren voor optimale en efficiënte productie van Belgische vleesvarkens. Deze beren hebben hoge fokwaardes voor groei en voederconversie, met een standaardfokwaarde voor slachtkwaliteit. Premium (PS) is het predikaat dat toegekend wordt aan beren die garant staan voor een hoog vleespercentage en een uitstekende conformiteit bij de nakomelingen. Deze beren hebben hoge fokwaardes voor slachtkwaliteit en voederconversie, met een standaardfokwaarde voor groei.

Type: type onderzoek: KI: Nakomelingenonderzoek voor beren op basis van gekruiste nakomelingen; KIG: nakomelingenonderzoek voor beren op basis van gekruiste nakomelingen en het eigen genotype op SNP chip; N: aantal onderzochte nakomelingen; JG: fokwaarde voor jeugdgroei aan de hand van het gewicht bij opzet in de vleesvarkensstal; DVO : fokwaarde voor dagelijkse voederopname (cijfer boven 100 is gunstig) DG: fokwaarde voor levensgroei; VC: fokwaarde voor voederconversie; SLKW : fokwaarde voor karkaskwaliteit gemeten met Autofom (cijfer boven 100 is gunstig); BETR: betrouwbaarheid van de gegevens: onbetrouwbaar=0, zekerheid=1; KSI : is de totaalindex (KSI) waar de kraamstalprestaties verwachten; STATUS: (A): aanwezig op KI-centrum, (*): beer was reeds verwijderd van KI-centrum op moment van de berekening van de fokwaarde. Berekeningen met behulp van het Single-Step-Genomisch-BLUP-systeem. Berekeningen door Onderzoeksgroep Huisdierengenetica, Departement Biosystemen, KU Leuven in opdracht van VPF.

>>>

klinkende namen als Donkey, Diabolos, Biden en Brad. Haar vader is Trespa van KI Vermeiren (Rijkvorsel), een lijn die al meerdere topreferenties opleverde voor stal Van Esch. Zo is ook Brahim ter Ganzendries, de vorige seizoenswinnaar van Van Esch, een kleinzoon van Trespa.

Fokker met visie en durf

Edward Van Esch is al sinds 1962 actief als stamboekfokker. Terwijl anderen zich lang focusten op exterieur en prijskampen, schakelde hij vroeg over naar selectie op cijfers – met een duidelijk fokdoel voor ogen. Hij combineerde klassieke fokkerij kennis met nieuwe technieken, zoals genomica. Zo wist hij altijd mee te blijven met de veranderende noden in de sector.

De resultaten spreken voor zich: nakomelingen met topgroei, een sterke karkaskwaliteit, goede voederconversie en vitaliteit. Van Esch slaagt erin om genetica te leveren die past bij de moderne varkenshouderij, waar naast prestaties ook robuustheid, transportwaardigheid, vleeskwiteit en duurzaamheid belangrijk worden.

Eervolle vermelding voor Florijn

KI Vansteenlandt (Krombeke) kwam ook dit seizoen dicht bij een nieuwe overwinning met hun beer Florijn. Op het vlak van cijfers zat hij zelfs bovenaan in het Optimal Prime-segment. Toch liep hij de titel mis, doordat zijn fokwaarde geen genomische gegevens bevatte – een vereiste voor het artikel.

Florijn werd gefokt door Luk Vermeiren (Rijkvorsel) uit de belangrijke fokzeug Dawina. Zij bracht

Edward Van Esch presenteert, op 87-jarige leeftijd, een van z'n beloftevolle jonge beren op de Ganzendries in Tienen.
Foto: Luc Van Esch

eerder ook Evanov (Beer in de kijker 2024.3, zie *Landbouwleven* van 26 december 2024, p 30) voort en is moeder van Eureka – momenteel de nummer 1 op de all-time ranking van 1.944 geteste beren. De

vader van Florijn is Amadeo van de Blomberg, uit een sterke lijn van Christophe Vancompennolle (Pittem).

Jürgen Depuydt (VPF)

Waakzaamheid geboden

Duitsland is volledig vrij van MKZ

Duitsland is sinds 15 april vrij van mond-en-klauwzeer (MKZ) verklaard door de World Organisation for Animal Health (WOAH). Alle beperkingen zijn opgeheven, ook die voor het voorheen afgesloten gebied rond de uitbraaklocatie in Brandenburg. De status 'MKZ-vrij zonder vaccinatie' geldt opnieuw voor het hele Duitse grondgebied.

Voor Duitsland is het een opsteker voor de export dat slechts 3 maanden na de geïsoleerde uitbraak van MKZ bij 3 waterbuffels begin januari het land opnieuw al volledig MKZ-vrij is. Duitsland blijft uiteraard heel waakzaam voor nieuwe uitbraken. Het land stelt voorts vaccins ter beschikking van Hongarije en Slowakije, de landen die momenteel getroffen zijn door MKZ.

Hongarije en Slowakije

De uitbraken in Hongarije en Slowakije baren vooral Oostenrijk zorgen, omdat de uitbraken vastgesteld werden in de grensregio met die landen. Oostenrijk heeft verschillende kleine grensovergangen met die landen gesloten, om beter te kunnen controleren aan de grote grensovergangen die wel nog open zijn. Voertuigen die langs die overgangen passeren, zouden over ontsmettingsmatten moeten rijden.

Duitsland is sinds 15 april vrij van mond-en-klauwzeer. Foto: Pixabay

Bezoekers van de zoo in Wenen mogen geen enkel dier nog aanraken. Wandelen in natuurgebieden in Oostenrijk, Slowakije en Hongarije wordt afgeraden, omdat men vermoedt dat de ziekte wordt overgedragen door wilde dieren.

Geen MKZ in België

In ons land werden recent geen gevallen van MKZ

vastgesteld. België is sinds de jaren 70 van vorige eeuw vrij van MKZ. Tot begin jaren 90 werd in de EU preventief gevaccineerd, maar dat is sinds 1991 verboden. Preventie richt zich sindsdien op strikte bioveiligheidsmaatregelen. Ook Nederland, Luxemburg en Frankrijk hebben geen recente gevallen van MKZ gehad.

FVDL